

1. Argibide orokorrak

Biztanleria (2016):	12.895 biztanle
Zabalera:	218,93 km ²
Nafarroa2000ko zer eskualdetakoa:	Erriberagoiena (ikus mapa)
Udalerriak:	Arguedas, Cadreita, Milagro, Valtierra, Alesbes

2. Komunitatea eta osasuna

Valtierra-Cadreitako eskualde oinarrizkoko biztanleriaren piramideak erraboil itxura du; 35etik 55 urte bitarteko biztanleak dira nagusi, nahiz eta oinarrian talde franko agertzen diren. Biztanleria maskulinizatua ageri da tarteko adinetan. Valtierra-Cadreitako eskualde oinarrizkoak handienetakoa du muturreko pobreziaaren arrisku tasa (%11,0); Nafarroako batez bestekoaren oso antzekoak dira, berriz, eskualde oinarrizkoko gainerako aldagai soziodemografikoak.

Valtierra-Cadreitakoa dago emaitza okerrenak agertzen dituzten eskualde oinarrizkoen %25en artean, 6 hilabetetan amagandik edoskitzen duten haurrei dagokienez (%52,3) eta emakumezkoen antsiolitiko eta antidepresiboaren kontsumoari dagokionez (%19,0). Kontrara, berriz ere Nafarroako batez bestekoaren oso antzekoa da eskualde oinarrizkoaren mailan kalkulaturako gainerako osasun adierazleetan.

Nafarroa2000 zonifikazioan Valtierra-Cadreitako eskualde oinarrizkoa, nagusiki, Erriberagoieneko eskualdean dagoenez, aurrekoek gain, ondoko orrialdeko irudian agertzen dira Erriberagoienari dagozkion adierazleak, bizimoduei, enpleguari eta ikasketa mailari buruzko inkestetatik atareak. Erribera Goieneko eskualdean emaitza hoberenak agertzen dira gazteen alkohol kontsumo intentsiboari dagokionez (%28,2). Kontrara, eskualde honek emaitza okerrenak agertzen ditu tabakoaren eguneroko kontsumoari dagokionez 14 urtetik goitikoen artean (%25,0), bereziki gazteen artean (%28,4), baita gazteen sedentariismoari dagokionez ere (%27,5).

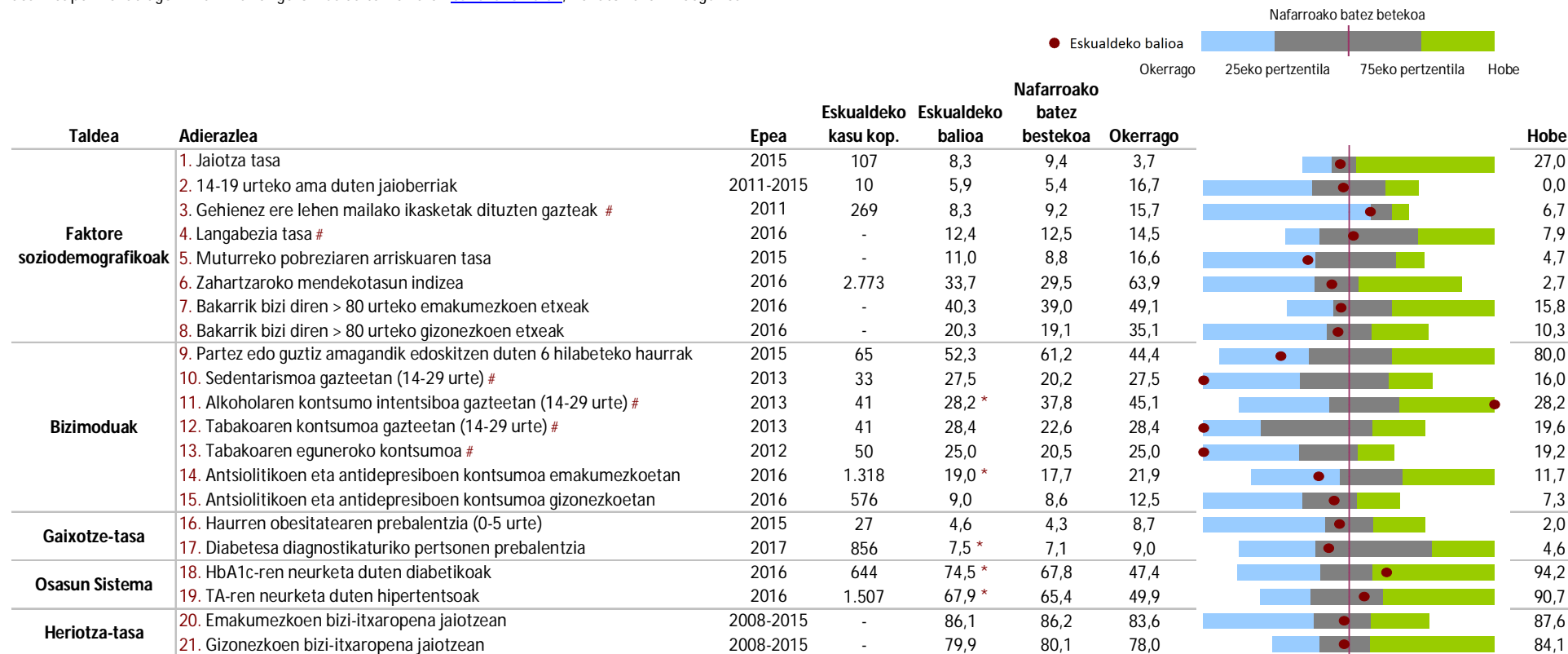
3. Osasunerako baliabideak

Komunitatean osasunerako aktiboak daude, hau da, osasuna eta ongizatea mantentzeko eta sortzeko pertsonak, komunitateek eta herriek duten gaitasuna indartzen ahal duten baliabideak (salutogenesia).

[→ Ikus eskualdeko aktiboaren mapa](#)

4. Adierazleen laburpena

Ondoko irudian agertzen dira, adierazle sorta baterako, eskualdeko balioak (puntu gorria) Nafarroako batez bestekoaren aldean (barra bertikala) eta Nafarroako eskualde oinarrizkoen multzoaren aldera. Adierazleen deskribapen zehatzagorik nahi izanez gero ikus daitezke haien [banakako fitxak](#), Behatokiaren webgunean.

Adierazleen iturria: 1-2: Bizit. Mugimendu Nat.; 3: Zentsua; 4: Bizit. Aktiboaren Ink.; 5: Errenta Estat.; 6-8: Errolda; 10-12: Naf. Gazteen Ink.; 13: Bizi-Baldintzen Ink.; 14-15: Botika Prest.; 9, 16-19: Oin.Osasun Lag.; 20-21: Naf. Osasun Pub. eta Lan Osas. Inst.

Nafarroako Erriberagoieneko adierazleak, Nafarroa 2000 zonifikazioaren arabera (NEI). Irudian adierazten diren balioen kopurua: 3., 4. eta 13. adierazleetan, 7; 10-12. adierazleetan, 6.

* Nabarmen desberdinak (p < 0,05) Nafarroako emaitzatik (bizimoduen, gaixotze-tasaren, osasun sistemaren eta heriotza-tasaren adierazleentzako egindako kontrastea).

1. Jaiotze-tasa gordina (%); **2.** Urteko ugalkortasun-tasa berariazkoa (%) 14-19 urteko ametan; **3.** 2. graduko ikasketak burutu ez dituzten 20-24 urteko gazteen %; **4.** Langabetuen % biztanleria aktiboaren aldean, 4 hiruhilekoko batez bestekoa; **5.** Etxeko guztien errentaren baturak pobrezia arriskuaren atalasetik behera egiten duenean, halako etxeetan bizi diren pertsonen % (kontsumo unitate bakoitzeko urteko diru-sarreraren medianaren %30, pertsonen banaketa hartuta. Pobrezia arriskuaren atalasea, 2015ean: 5.150 €); **6.** ≥ 65 urteko pertsonen %, 15-64 urteko pertsona guztien aldera; **7 eta 8.** Bakarrik bizi diren ≥ 80 urteko pertsonen %, adin horretan familiaren etxebizitzetan bizi diren guztien aldean; **9.** 170-190 egunetara partez edo osotara amagandik edoskitzen duten bularreko haurren %; **10.** Ohiko jardueran nahiz aisialdian jarduerara fisikoki urria edo batera egiten ez duten 14 - 29 urteko gazteen %; **11.** Azken 30 egunetan kontsumo trinkoa edo betekada (*binge drinking*) egin duten 14-29 urteko gazteen % (4 EUE edo gehiago emakumeen artean, eta 5 EUE edo gehiago gizonezkoen artean, bi orduz); **12.** Eguneroko tabakoa kontsumitzen duten 14-29 urteko gazteen %; **13.** Eguneroko tabakoa kontsumitzen duten ≥ 15 urteko pertsonen %; **14 y 15.** Azken urtean, talde hauetarikoren bateko 3 ontzi gutxienez kontsumitu dituzten pertsonen tasa doitu: N50B antsiolitikoak, N05C hipnotikoak eta lasaigarriak eta/edo N06A antidepresiboak (T. gordina: emakumezkoak 21,7 eta gizonezkoak 9,0); **16.** Obesitatearen prebalentzia doitu 0 - 5 urteko biztanlerian, OMEak haurren hazkunderako dituen patroien arabera definiturik (z-score >= +2); **17.** 2 motako diabetesa duten ≥ 20 urteko pertsonen prebalentzia doitu (T. gordina: 8,5); **18.** 2 motako diabetes izanik, azken urtean hemoglobina glikosilatua duten neurketa (HbA1c) izan duen biztanleriaren %; **19.** Azken urtean hipertentsioa diagnostikatu eta tentsio arteriala neurtu zaion biztanleriaren %; **20 eta 21.** Pertsona bat egungo heriotza-tasaren arabera ustez biziko den batez besteko urte kopurua.